



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Massive investeringer

Regeringen og aftalepartierne investerer massivt i ungdomsuddannelserne. Der prioriteres cirka 5 mia. kr. årligt ved fuld indfasning af reformen til at drive epX. Samtidig afsættes der cirka 4,8 mia. kr. til engangsinvesteringer i blandt andet værksteder, nye faglokaler og udstyr.

Aftalen indebærer merudgifter på ca. 2,3 mia. kr. fra 2030 og frem, jf. *tabel 1*. Det er en stigning på cirka 10 pct. i forhold til udgifterne til ungdomsuddannelserne i dag og er den største investering i ungdomsuddannelser i nyere tid.

Regeringen og aftalepartierne vil understøtte, at en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasial uddannelse (epX) bliver en attraktiv uddannelse med et godt socialt og fagligt ugemiljø. Udgifterne til epX skal blandt andet ses i lyset af, at det er lagt til grund, at udgifterne pr. elev på epX vil være højere end til de uddannelsesstilbud, der integreres i epX. Driftsudgifterne afspejler, at elever på epX både skal have boglig og praktisk undervisning og derfor have adgang til udstyr og værksteder.

EpX skal have de rette fysiske faciliteter på de enkelte uddannelsesinstitutioner, samt de nødvendige faglige og (erhvervs)pædagogiske lærerkompetencer til at gennemføre en praksisfaglig undervisning. Samtidig indebærer omlægningen af institutionslandskabet, at nogle institutioner skal opdeles eller fusioneres. Derfor afsættes 4,8 mia. kr. samlet set over årene 2027-2034, svarende til i gennemsnit 0,6 mia. kr. årligt i perioden, til bygningstilpasninger på de statsligt selvejende uddannelsesinstitutioner, implementering af epX og omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet. Regeringen og aftalepartierne har derudover afsat en varig økonomisk ramme til efteruddannelse og opkvalificering af lærere.

Finansiering

Reformen finansieres af et træk på råderummet på 0,08 mia. kr. i 2028, 1,9 mia. kr. i 2029 og 2,0 mia. kr. i 2030. Råderumstrækket håndteres inden for de udgiftsmæssige rammer frem mod 2030 (finanspolitisk råderum) og i kommende økonomiske planer i årene efter 2030.

Finansieringen tilvejebringes også fra den økonomiske ramme til styrkelse af erhvervsuddannelserne, effektivisering af indkøb på de statsligt selvejende uddannelsesinstitutioner, reserven fra *Aftale om styrket FGU*, puljen til kvalitetsudvikling mv. til

de gymnasiale uddannelser fra *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* og ændrede tilskudsregler på efterskolerne, så der fra 2030 og frem kun ydes statsligt tilskud til efterskoleophold op til og med 41 uger pr. elev pr. skole i 8., 9. og 10. skoleår.

Tabel 1

Provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd af Politisk aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse

Mio. kr. (2025-pl)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2035	2040	2050
(1) Samlede tiltag	-10	-10	-90	-320	-2.190	-2.280	-2.700	-2.760	-2.280	-2.280	-2.330
Omlægning til epX	0	0	0	0	0	-380	-2.750	-3.450	-3.810	-4.170	-4.800
Omlægning af 10. klasse	0	0	0	0	0	250	670	860	1.480	1.840	2.380
Forkortelse af grundforløb 2 for udvalgte målgrupper ³	0	0	0	0	0	-10	510	410	640	660	700
Omlægning af institutionslandskabet	0	0	-40	-270	-2.130	-1.680	-550	-80	0	0	0
Øvrige tiltag	0	0	-10	-10	-10	-250	-340	-290	-390	-400	-400
- heraf ret til FGU	0	0	0	0	0	-60	-140	-140	-140	-140	-140
- heraf pulje til ophold på efterskoler og frie fagskoler	0	0	0	0	0	-30	-100	-110	-110	-110	-110
- heraf afledte virkninger på øvrige undervisnings- og uddannelsesstilbud mv.	0	0	0	0	0	-130	-40	10	-90	-100	-100
- heraf afskaffelse af deltagerbetaling til gymnasiale enkeltfag og almen voksenuddannelse	0	0	0	0	0	-20	-40	-40	-40	-40	-40
- heraf håndtering af ansøgere til gymnasiale uddannelser	0	0	-10	-10	-10	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Ramme til implementeringsunderstøttelse mv.	-10	-10	-50	-40	-40	-210	-250	-200	-210	-200	-200
- heraf reserve til nye tiltag, understøttelse af og opfølgning på epX-reformen og ekspertgruppen for stx, htx og hhx mv. ¹	0	0	-50	-40	-40	-30	-100	-60	-70	-60	-70
(2) Finansiering	10	10	90	320	2.190	2.280	2.700	2.760	2.280	2.280	2.330
Afsatte rammer	10	10	0	190	190	270	350	350	350	350	350
- heraf midler fra forbedret indkøb på selvejende institutioner	0	0	0	190	190	200	200	200	200	200	200
- heraf ramme til styrkelse af erhvervsuddannelser	0	0	0	0	0	60	150	150	150	150	150
- heraf midler fra Aftale om styrket FGU	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	4
- heraf Børne- og Undervisningsministeriets ramme	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kvalitetsudviklings midler til de gymnasiale uddannelser	0	0	60	60	60	0	0	0	0	0	0
Ændret tilskudsregler for kursusvarigheden på efterskolerne	0	0	0	0	0	10	60	60	60	60	60
Råderum	0	0	40	80	1.940	2.000	2.300	2.340	1.870	1.860	1.910
Balance (1) + (2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Anm.: Pga. afrundinger summerer alle delsummer ikke nødvendigvis til totalen. Beløb over 5 mio. kr. er afrundet til nærmeste 10 mio. kr., og beløb under 5 mio. kr. er afrundet til nærmeste hele mio. kr. Udgiftposterne er opgjort som nettobeløb, hvor udgifter til undervisningstilskud, SU og strukturel beskæftigelse fratrækkes provenu fra undervisningstilskud, SU og strukturel beskæftigelse for de enkelte tiltag.

1) Der afsættes en reserve til nye tiltag, understøttelse af og opfølgning på epX-reformen og ekspertgruppen for stx, htx og hhx mv. af reformen. Der udestår vurdering af evt. arbejdsudbudsvirkninger af puljen til efterskoleophold, som udbores ifm. udmøntningsmodel. Evt. provenumæssige konsekvenser heraf håndteres inden for reserven.

Kilde: Egne beregninger.

Finansiering fra den økonomiske ramme til styrkelse af erhvervsuddannelserne skal blandt andet ses i lyset af, at grundforløbets 1. del på erhvervsuddannelse integreres i epk, og at investeringen følger de unge. Provenuet fra de ændrede tilskudsregler på efterskolerne finansierer delvist puljen til ophold på efterskoler og frie fagskoler.

De økonomiske konsekvenser forbundet med omlægningen af reformen skal DUT-forhandles med kommunerne og regionerne.